

Förord

Innehållet i den här boken är exempel på vad man kan hitta när man läser i gamla arkiv. Orsaken till att jag gav mig in i ett antal gamla dokument var att jag ville fylla på mina släktforskningsuppgifter såsom namn, orter och datum med mera kött på benen i form av verkliga händelser och beskrivningar av hur de personer som levde förr hade det i sin vardag. Hur såg det ut i deras bostäder? Vad talade de om? Vilka problem gick de och funderade på om dagarna? Hur såg deras sociala nätverk ut? Kort sagt det som beskriver det vardagliga livet för helt vanliga personer i den trakt där jag själv växte upp, fast i en annan tid.

En systematisk genomläsning av alla domstolsmål för ett härad under perioden från 1844 till 1861, ett stort antal protokoll från sockenstämmor under samma period och kontroll mot kyrkoböckerna har givit en bra bild av hur folk hade det. Avsikten med genomgången av det här materialet var alltså att komplettera min egen släktforskning, men det jag hittade, förutom enstaka händelser med mina egna släktingar, var ett stort antal, mycket mer intressanta händelser om helt andra personer. Vartefter jag hittade dessa historier berättade jag dom för min omgivning. Berättelserna blev till slut ganska många och jag fick förslaget att de skulle skrivas ner så att de blev tillgängliga för fler personer att ta del av. Artonhundratalets juristsvenska är inte alltid så enkel att tyda och förstå om man inte är tränad. Att det sedan var så och så med handstilen hos protokollförarna gör inte saken lättare. Den här boken har därför kommit till, för att återberätta delar av det jag hittat och på ett lättamt sätt göra det tillgängligt för flera. I de fall det förekommer släktingar till författaren så nämns det sist i varje avsnitt.

Många av personerna som levde under den här perioden återkommer i olika sammanhang och till slut så känns det som om det är "gamla bekanta" som dyker upp när de återkommer i materialet. Det är viktigt att påpeka att man som läsare inte bör lägga några värderingar i det som hänt. Förutsättningarna för livet var mycket annorlunda vid den här tiden och all information om bakgrunden till det som hänt kommer vi aldrig att kunna få hur djupt vi än gräver i arkiven.

I urvalet av material som skulle tas med har jag prioriterat bredden och allmänintresset. Materialet omspannar ytterligheterna, från giftmord till trafikolycka och händelserna har ägt rum i en trakt som är tillgänglig för oss. Nästa gång man passerar en plats som nämns i boken kan man associera till händelsen och stanna upp och tänka på de människor som levde då.

Min förhoppning är att ge läsaren både inspiration till egen forskning och en intressant och ibland underhållande läsestund.

TREVLIG LÄSNING!